

# Spis treści

Elżbieta Mączyńska

|                               |    |
|-------------------------------|----|
| <b>Wprowadzenie</b> . . . . . | 17 |
|-------------------------------|----|

## CZĘŚĆ I

### BANKRUCTWA I UPADŁOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW – WYBRANE DETERMINANTY I TRENDY

Elżbieta Mączyńska

|                                                                                     |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Rozdział 1. Bankructwa przedsiębiorstw. Wymiar teoretyczny i rzeczywisty</b> . . | 23 |
| 1.1. Wstęp . . . . .                                                                | 23 |
| 1.2. Aspekty globalne . . . . .                                                     | 25 |
| 1.3. Złożoność przyczyn. Wybrane aspekty . . . . .                                  | 29 |
| 1.4. Bankructwa i upadłości – wymiar memoriałowy i kasowy . . . . .                 | 34 |
| 1.5. Upadłości – wymiar ilościowy. Statystyczne luki . . . . .                      | 36 |
| 1.6. Upadłości – problem stygmatyzacji i niedoinformowania . . . . .                | 38 |
| 1.7. Podsumowanie . . . . .                                                         | 41 |

Szymon Syp

|                                                                                                             |    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| <b>Rozdział 2. Ekonomia doktryny upadającej firmy (<i>economics of failing firm doctrine</i>)</b> . . . . . | 43 |
| 2.1. Wstęp . . . . .                                                                                        | 43 |
| 2.2. Ekonomiczne przesłanki zastosowania doktryny upadającej firmy w USA . .                                | 45 |
| 2.3. Ekonomiczne przesłanki zastosowania doktryny upadającej firmy w Unii Europejskiej . . . . .            | 49 |
| 2.4. Ekonomiczne przesłanki zastosowania doktryny upadającej firmy na świecie . . . . .                     | 52 |
| 2.5. Ekonomiczne przesłanki zastosowania doktryny upadającej firmy w Polsce .                               | 52 |
| 2.6. Podsumowanie . . . . .                                                                                 | 54 |

Joanna Nowicka-Kempny

|                                                           |    |
|-----------------------------------------------------------|----|
| <b>Rozdział 3. Upadłość dłużnika rzeczowego</b> . . . . . | 55 |
| 3.1. Wstęp . . . . .                                      | 55 |

|      |                                                                                |    |
|------|--------------------------------------------------------------------------------|----|
| 3.2. | Niewypłacalność – podstawa ogłoszenia upadłości . . . . .                      | 56 |
| 3.3. | Legitymacja prawna do złożenia wniosku o upadłość . . . . .                    | 59 |
| 3.4. | Zasada optymalizacji na gruncie przepisów p.u.n. . . . .                       | 62 |
| 3.5. | Co oznacza <i>de facto</i> akcesoryjność zobowiązania dłużnika rzeczowego? . . | 62 |
| 3.6. | Podsumowanie . . . . .                                                         | 67 |

*Stanisław Kasiewicz, Lech Kurkliński*

|                                                                                                                  |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Rozdział 4. Dryfowanie procesu regulacyjnego. Przykład ustawy o upadłości konsumenckiej . . . . .</b>         | <b>69</b> |
| 4.1. Wstęp . . . . .                                                                                             | 69        |
| 4.2. Uwarunkowania wprowadzenia upadłości konsumenckiej . . . . .                                                | 69        |
| 4.3. Ocena <i>ex post</i> ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o upadłości konsumenckiej – propozycje zmian . . . . . | 71        |
| 4.4. Przyczyny niskiej jakości regulacji w Polsce . . . . .                                                      | 74        |
| 4.5. Podsumowanie . . . . .                                                                                      | 79        |

*Katarzyna Katańska*

|                                                                                                                                                              |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Rozdział 5. Upadłość przedsiębiorstw w Polsce i Stanach Zjednoczonych – charakterystyka zjawiska w świetle globalnego kryzysu gospodarczego . . . . .</b> | <b>81</b> |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|

## CZĘŚĆ II

### UPADŁOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW – UJĘCIE SEKTOROWE. STUDIA PRZYPADKÓW

*Paweł Antonowicz*

|                                                                                                                                                           |           |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Rozdział 6. Zatory płatnicze i problemy z utrzymaniem płynności finansowej jako determinanty upadłości przedsiębiorstw branży budowlanej . . . . .</b> | <b>95</b> |
| 6.1. Wstęp . . . . .                                                                                                                                      | 95        |
| 6.2. Przekrojowa statystyka upadłości przedsiębiorstw budowlanych w Polsce w latach 2011–2012 . . . . .                                                   | 96        |
| 6.3. Wielowymiarowa ocena dotychczasowej oraz przyszłej działalności wybranych podmiotów sektora budowlanego – studium przypadku . . . . .                | 101       |
| 6.4. Podsumowanie . . . . .                                                                                                                               | 110       |

*Renata Tanajewska*

|                                                                                                                |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 7. Upadłość z możliwością zawarcia układu na przykładzie przedsiębiorstw budowlanych . . . . .</b> | <b>113</b> |
| 7.1. Wstęp. Kryzys a budownictwo . . . . .                                                                     | 113        |
| 7.2. Istota umowy o roboty budowlane . . . . .                                                                 | 115        |
| 7.3. Przesłanki do ogłoszenia upadłości z możliwością zawarcia układu . . . . .                                | 119        |

|                                                                                                                                                            |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 7.4. Skuteczność i racjonalizm przepisów z zakresu upadłości z możliwością zawarcia układu w stosunku do roszczeń z art. 64 <sup>71</sup> § 5 k.c. . . . . | 121 |
| 7.5. Podsumowanie . . . . .                                                                                                                                | 124 |

*Katarzyna Boratyńska*

|                                                                                      |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 8. Przyczyny upadłości przedsiębiorstw sektora spożywczego . . . . .</b> | <b>127</b> |
| 8.1. Wstęp . . . . .                                                                 | 127        |
| 8.2. Cel i metoda badań . . . . .                                                    | 128        |
| 8.3. Wyniki badań . . . . .                                                          | 130        |
| 8.4. Podsumowanie . . . . .                                                          | 135        |

*Małgorzata Howard, Ewa Wierzbicka*

|                                                                                                                                               |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 9. Bankructwa organizatorów turystyki i pośredników turystycznych, doświadczenia rynku polskiego i brytyjskiego . . . . .</b>     | <b>137</b> |
| 9.1. Wstęp . . . . .                                                                                                                          | 137        |
| 9.2. Wzrost upadłości biur podróży w 2012 roku . . . . .                                                                                      | 137        |
| 9.3. Warunki prowadzenia działalności gospodarczej w Polsce ze szczególnym uwzględnieniem organizatora lub pośrednika turystycznego . . . . . | 139        |
| 9.4. Nadzór ze strony instytucji zajmujących się turystyką a propozycja stworzenia Turystycznego Funduszu Gwarancyjnego . . . . .             | 145        |
| 9.5. Niezbędne zmiany . . . . .                                                                                                               | 148        |
| 9.6. Brytyjski rynek usług turystycznych . . . . .                                                                                            | 149        |
| 9.7. Bankructwa pośredników turystycznych w Wielkiej Brytanii . . . . .                                                                       | 150        |
| 9.8. Brytyjskie wymogi i regulacje prawne a ochrona praw klientów biur podróży . . . . .                                                      | 151        |
| 9.9. Package travel czy <i>do-it-yourself' holidays</i> – tendencje rozwoju rynku usług turystycznych na wyspach brytyjskich . . . . .        | 155        |
| 9.10. Przyszłość rozwoju sektora turystycznego w Wielkiej Brytanii w zakresie ochrony klienta . . . . .                                       | 156        |
| 9.11. Podsumowanie . . . . .                                                                                                                  | 157        |

*Kamil Gemra*

|                                                                                                            |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 10. Pierwsza upadłość na rynku obligacji Catalyst – case study spółki Budostal-5 . . . . .</b> | <b>161</b> |
| 10.1. Geneza i przełomowe wydarzenia w historii spółki . . . . .                                           | 161        |
| 10.2. Przedmiot działalności . . . . .                                                                     | 163        |
| 10.3. Analiza otoczenia . . . . .                                                                          | 164        |
| 10.4. Analiza finansowa przedsiębiorstwa . . . . .                                                         | 166        |
| 10.5. Charakterystyka wyemitowanych i wprowadzonych na Catalyst obligacji . .                              | 171        |
| 10.6. Przyczyny upadłości . . . . .                                                                        | 172        |
| 10.7. Podsumowanie. Wnioski i rekomendacje dla inwestorów indywidualnych .                                 | 174        |

*Katarzyna Negacz*

|                                                                                                                                |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 11. Zagrożenia klimatyczne jako przyczyna upadłości przedsiębiorstw w wybranych sektorach gospodarki . . . . .</b> | <b>175</b> |
| 11.1. Wpływ klimatu na działalność przedsiębiorstw . . . . .                                                                   | 175        |
| 11.2. Przyczyny upadłości przedsiębiorstw związane z ryzykiem klimatycznym . . . . .                                           | 178        |
| 11.3. Wpływ zagrożeń klimatycznych na rentowność przedsiębiorstw . . . . .                                                     | 183        |
| 11.4. Konsekwencje upadłości związanej ze zmianami klimatu . . . . .                                                           | 184        |
| 11.5. Podsumowanie – wnioski . . . . .                                                                                         | 185        |

*Paulina Kupis, Katarzyna Zaniewska*

|                                                                                   |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 12. Czynniki bankructwa w przedsiębiorstwach rodzinnych . . . . .</b> | <b>187</b> |
| 12.1. Wstęp . . . . .                                                             | 187        |
| 12.2. Pojęcie i istota przedsiębiorstwa rodzinnego . . . . .                      | 188        |
| 12.3. Problemy i źródła kryzysu w przedsiębiorstwach rodzinnych . . . . .         | 190        |
| 12.4. Podsumowanie . . . . .                                                      | 199        |

### CZĘŚĆ III

## UPADŁOŚCI PRZEDSIĘBIORSTW – ASPEKTY WŁAŚCICIELSKIE I ZARZĄDCZE

*Grzegorz Wojtkowiak*

|                                                                                                               |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 13. Problemy przedsiębiorców w okresie rozpatrywania wniosku o ogłoszenie upadłości . . . . .</b> | <b>203</b> |
| 13.1. Wstęp . . . . .                                                                                         | 203        |
| 13.2. Rozpatrywanie wniosku a proces postępowania upadłościowego . . . . .                                    | 204        |
| 13.3. Czas trwania postępowania . . . . .                                                                     | 206        |
| 13.4. Okres rozpatrywania wniosku o ogłoszenie upadłości . . . . .                                            | 208        |
| 13.5. Ograniczanie działania restrukturyzacyjnego . . . . .                                                   | 208        |
| 13.6. Działanie operacyjne . . . . .                                                                          | 209        |
| 13.7. Reakcje interesariuszy . . . . .                                                                        | 211        |
| 13.8. Podsumowanie i rekomendacje . . . . .                                                                   | 212        |

*Przemysław Wardyn*

|                                                                                                                                        |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 14. Próba dyskusji nad wyceną przedsiębiorstw w upadłości w aspekcie wymogów prawa i skutecznego zarządzania . . . . .</b> | <b>215</b> |
| 14.1. Wstęp . . . . .                                                                                                                  | 215        |
| 14.2. Zalety polskiego prawa upadłościowego . . . . .                                                                                  | 216        |
| 14.3. Specyficzna rola menedżera w upadłym przedsiębiorstwie . . . . .                                                                 | 217        |
| 14.4. Kontrowersje wokół wyceny wartości przedsiębiorstwa upadłego . . . . .                                                           | 220        |
| 14.5. Podsumowanie . . . . .                                                                                                           | 224        |

*Sylvia Morawska*

|                                                                                   |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 15. Mediacje jako alternatywa dla postępowań upadłościowych . . .</b> | <b>227</b> |
|-----------------------------------------------------------------------------------|------------|

*Edyta Banach*

|                                                                                                       |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 16. Odpowiedzialność zarządzających przedsiębiorstwem w przypadku upadłości . . . . .</b> | <b>241</b> |
| 16.1. Wstęp . . . . .                                                                                 | 241        |
| 16.2. Funkcje prawa upadłościowego . . . . .                                                          | 242        |
| 16.3. Odpowiedzialność zarządzających przedsiębiorstwem . . . . .                                     | 244        |
| 16.4. Podsumowanie . . . . .                                                                          | 250        |

*Agata Adamska, Anna Grygiel-Tomaszewska*

|                                                                                                                     |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 17. Protection of the minority shareholders of public companies in the state of insolvency . . . . .</b> | <b>251</b> |
| 17.1. Introduction . . . . .                                                                                        | 251        |
| 17.2. Shareholders of the company in the state of insolvency – the case of Toora Poland SA . . . . .                | 252        |
| 17.3. Protection of minority shareholders under the rules of corporate governance . . . . .                         | 255        |
| 17.4. Segmentation of shareholders and diversification of the range of their protection . . . . .                   | 258        |
| 17.5. Conclusions . . . . .                                                                                         | 259        |

*Dariusz Zarzecki*

|                                                                                                                           |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Rozdział 18. Premia z tytułu kontroli oraz dyskonta z tytułu udziałów mniejszościowych i braku płynności . . . . .</b> | <b>261</b> |
| 18.1. Wstęp . . . . .                                                                                                     | 261        |
| 18.2. Podstawowe premie i rodzaje dyskonta w wycenie przedsiębiorstw . . . . .                                            | 261        |
| 18.3. Premia z tytułu kontroli . . . . .                                                                                  | 263        |
| 18.4. Uzasadnienie stosowania dyskonta z tytułu braku płynności . . . . .                                                 | 272        |
| 18.5. Podejścia do szacowania DLOM . . . . .                                                                              | 277        |
| 18.6. Przegląd wyników badań empirycznych nad DLOM . . . . .                                                              | 280        |
| 18.7. Wątpliwości i wyzwania w stosowaniu DLOM . . . . .                                                                  | 286        |
| 18.8. Podsumowanie . . . . .                                                                                              | 289        |

## CZĘŚĆ IV STATYSTYKA UPADŁOŚCI

*Paweł Dec*

|                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Rozdział 19. Statystyki upadłości w Polsce i na świecie</b> | 293 |
| 19.1. Wstęp                                                    | 293 |
| 19.2. Statystyka upadłości w Polsce w latach 1997–2012         | 293 |
| 19.3. Statystyka upadłości na świecie                          | 300 |
| 19.4. Podsumowanie                                             | 307 |

*Piotr W. Staszekiewicz*

|                                        |     |
|----------------------------------------|-----|
| <b>Rozdział 20. Dynamika upadłości</b> | 309 |
| 20.1. Wstęp                            | 309 |
| 20.2. Przegląd literatury              | 309 |
| 20.3. Hipotezy badawcze                | 311 |
| 20.4. Dane                             | 311 |
| 20.5. Metodyka                         | 312 |
| 20.6. Wyniki                           | 313 |
| 20.7. Dyskusja                         | 318 |
| 20.8. Podsumowanie – wnioski           | 319 |

|                     |     |
|---------------------|-----|
| <b>Bibliografia</b> | 321 |
|---------------------|-----|

|                     |     |
|---------------------|-----|
| <b>Streszczenia</b> | 341 |
|---------------------|-----|

|                  |     |
|------------------|-----|
| <b>Summaries</b> | 349 |
|------------------|-----|

|                                                    |     |
|----------------------------------------------------|-----|
| <b>Informacje o redaktorze naukowym i autorach</b> | 357 |
|----------------------------------------------------|-----|

|                                                                |     |
|----------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Spis rysunków, schematów, tabel, wykresów i załączników</b> | 359 |
|----------------------------------------------------------------|-----|

|                        |     |
|------------------------|-----|
| <b>Indeks rzeczowy</b> | 365 |
|------------------------|-----|

|                                          |     |
|------------------------------------------|-----|
| <b>Indeks przedsiębiorstw/institucji</b> | 368 |
|------------------------------------------|-----|

|                               |     |
|-------------------------------|-----|
| <b>Indeks państw/regionów</b> | 370 |
|-------------------------------|-----|

|                       |     |
|-----------------------|-----|
| <b>Indeks autorów</b> | 372 |
|-----------------------|-----|

|                                                                                                                                                              |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Wykaz publikacji prowadzonych przez zespół Kolegium Nauk<br/>o Przedsiębiorstwie SGH wyników badań na temat bankructw i upadłości<br/>przedsiębiorstw</b> | 377 |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|

# Table of Contents

*Elżbieta Mączyńska*

|                               |           |
|-------------------------------|-----------|
| <b>Introduction . . . . .</b> | <b>17</b> |
|-------------------------------|-----------|

## PART I

### BANKRUPTCIES AND FAILURES OF ENTERPRISES – SELECTED DETERMINANTS AND TRENDS

*Elżbieta Mączyńska*

|                                                                                       |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Chapter 1. Bankruptcies of enterprises. Theoretical and actual dimension . . .</b> | <b>23</b> |
| 1.1. Introduction . . . . .                                                           | 23        |
| 1.2. Global aspects . . . . .                                                         | 25        |
| 1.3. The complexity of reasons. Selected aspects . . . . .                            | 29        |
| 1.4. Bankruptcies and failures – an accrual and cash dimension . . . . .              | 34        |
| 1.5. Failures – a quantitative dimension. The statistical gaps . . . . .              | 36        |
| 1.6. Failures – the problem of stigma and misinformation . . . . .                    | 38        |
| 1.7. Summary . . . . .                                                                | 41        |

*Szymon Syp*

|                                                                                                      |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Chapter 2. Economics of failing firm doctrine . . . . .</b>                                       | <b>43</b> |
| 2.1. Introduction . . . . .                                                                          | 43        |
| 2.2. Economic premises of implementation of failing firm doctrine in the U.S. . .                    | 45        |
| 2.3. Economic premises of implementation of failing firm doctrine in the<br>European Union . . . . . | 49        |
| 2.4. Economic premises of implementation of failing firm doctrine in the world                       | 52        |
| 2.5. Economic premises of implementation of failing firm doctrine in Poland . .                      | 52        |
| 2.6. Summary . . . . .                                                                               | 54        |

*Joanna Nowicka-Kempny*

|                                                                                |           |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Chapter 3. The bankruptcy of the limited debtor in possession . . . . .</b> | <b>55</b> |
| 3.1. Introduction . . . . .                                                    | 55        |

|      |                                                                                                   |    |
|------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 3.2. | Insolvency – the basis for declaring bankruptcy . . . . .                                         | 56 |
| 3.3. | Legal mandate to file for bankruptcy . . . . .                                                    | 59 |
| 3.4. | The principle of optimisation under provisions of the Bankruptcy and Reorganisation Law . . . . . | 62 |
| 3.5. | What does accessoriness of obligation of the limited debtor in possession mean? . . . . .         | 62 |
| 3.6. | Summary . . . . .                                                                                 | 67 |

*Stanisław Kasiewicz, Lech Kurkliński*

|                                                                                                               |           |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Chapter 4. Drifting of regulatory process. Example of the Consumer Bankruptcy Law . . . . .</b>            | <b>69</b> |
| 4.1. Introduction . . . . .                                                                                   | 69        |
| 4.2. Determinants of the introduction of consumer bankruptcy . . . . .                                        | 69        |
| 4.3. Ex post evaluation of the Act of 5 December 2008 on Consumer Bankruptcy – proposals for change . . . . . | 71        |
| 4.4. Reasons for introducing regulations of low quality in Poland . . . . .                                   | 74        |
| 4.5. Summary . . . . .                                                                                        | 79        |

*Katarzyna Katańska*

|                                                                                                                                                                        |           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Chapter 5. The failure of enterprises in Poland and in the United States – the characteristics of the phenomenon in the light of the global economic crisis . .</b> | <b>81</b> |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|

## PART II

### FAILURES OF ENTERPRISES – SECTORAL APPROACH. CASE STUDIES

*Paweł Antonowicz*

|                                                                                                                                                                    |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>Chapter 6. Payment delays and problems with maintaining financial liquidity as determinants of failures of enterprises from the construction industry . . .</b> | <b>95</b> |
| 6.1. Introduction . . . . .                                                                                                                                        | 95        |
| 6.2. Cross-sectional statistics of failures of construction companies in Poland in 2011-2012 . . . . .                                                             | 96        |
| 6.3. Multidimensional assessment of current and future activities of selected entities in the construction sector – a case study . . . . .                         | 101       |
| 6.4. Summary . . . . .                                                                                                                                             | 110       |

*Renata Tanajewska*

|                                                                                                                         |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 7. Failure opened to composition agreements based on the example of the construction companies . . . . .</b> | <b>113</b> |
| 7.1. Introduction. Crisis and construction industry . . . . .                                                           | 113        |
| 7.2. The essence of a construction works contract . . . . .                                                             | 115        |

|      |                                                                                                                                                                 |     |
|------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 7.3. | Premises for declaring bankruptcy opened to composition agreements . . .                                                                                        | 119 |
| 7.4. | Efficacy and rationalism of legislation on bankruptcy opened to composition agreements in relation to the claims from Art. 6471 § 5 of the Civil Code . . . . . | 121 |
| 7.5. | Summary . . . . .                                                                                                                                               | 124 |

*Katarzyna Boratyńska*

|                                                                                        |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 8. The reasons for the failures of companies from the food sector . . .</b> | <b>127</b> |
| 8.1. Introduction . . . . .                                                            | 127        |
| 8.2. Purpose and research method . . . . .                                             | 128        |
| 8.3. Research results . . . . .                                                        | 130        |
| 8.4. Summary . . . . .                                                                 | 135        |

*Małgorzata Howard, Ewa Wierzbicka*

|                                                                                                                                |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 9. Bankruptcies of tour operators and travel agents, the experiences of the Polish and British market . . . . .</b> | <b>137</b> |
| 9.1. Introduction . . . . .                                                                                                    | 137        |
| 9.2. The increase of failures of travel agencies in 2012 . . . . .                                                             | 137        |
| 9.3. The business environment in Poland of an organiser or travel agent . . . . .                                              | 139        |
| 9.4. Supervision by the institutions involved in tourism and the proposal to create a Tourism Guarantee Fund . . . . .         | 145        |
| 9.5. Necessary changes . . . . .                                                                                               | 148        |
| 9.6. British market of tourist services . . . . .                                                                              | 149        |
| 9.7. Bankruptcies of travel agents in the UK . . . . .                                                                         | 150        |
| 9.8. British requirements and regulations and the protection of the rights of customers of travel agencies . . . . .           | 151        |
| 9.9. Package travel or “do-it-yourself holidays” – trends in the development of the tourism market in the UK . . . . .         | 155        |
| 9.10. The future of development of the tourism sector in the UK in terms of customer protection . . . . .                      | 156        |
| 9.11. Summary . . . . .                                                                                                        | 157        |

*Kamil Gemra*

|                                                                                                                        |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 10. The first bankruptcy on the Catalyst bond market – a case study of the company Budostal-5 . . . . .</b> | <b>161</b> |
| 10.1. The genesis and milestones in the history of the company . . . . .                                               | 161        |
| 10.2. The scope of activities . . . . .                                                                                | 163        |
| 10.3. The environment analysis . . . . .                                                                               | 164        |
| 10.4. The financial analysis of the company . . . . .                                                                  | 166        |
| 10.5. Features of the issued and introduced bonds on the Catalyst . . . . .                                            | 171        |
| 10.6. Causes of failures . . . . .                                                                                     | 172        |

|                                                                               |     |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 10.7. Summary. Conclusions and recommendations for individual investors . . . | 174 |
|-------------------------------------------------------------------------------|-----|

*Katarzyna Negacz*

|                                                                                                                     |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 11. Climate threats as a cause of enterprises' failures in selected sectors of the economy . . . . .</b> | <b>175</b> |
| 11.1. The influence of climate on businesses . . . . .                                                              | 175        |
| 11.2. The causes of enterprises' failures associated with climate risk . . . . .                                    | 178        |
| 11.3. The impact of climate threats on the profitability of enterprises . . . . .                                   | 183        |
| 11.4. The consequences of failures associated with climate changes . . . . .                                        | 184        |
| 11.5. Summary – conclusions . . . . .                                                                               | 185        |

*Paulina Kupis, Katarzyna Zaniewska*

|                                                                              |            |
|------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 12. The reasons for bankruptcy in family businesses . . . . .</b> | <b>187</b> |
| 12.1. Introduction . . . . .                                                 | 187        |
| 12.2. The concept and essence of the family business . . . . .               | 188        |
| 12.3. Problems and sources of the crisis in family businesses . . . . .      | 190        |
| 12.4. Summary . . . . .                                                      | 199        |

### PART III

#### FAILURES OF ENTERPRISES – OWNERSHIP AND MANAGEMENT ASPECTS

*Grzegorz Wojtkowiak*

|                                                                                                               |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 13. Problems of entrepreneurs during the period of examining the bankruptcy petition . . . . .</b> | <b>203</b> |
| 13.1. Introduction . . . . .                                                                                  | 203        |
| 13.2. Examining petition compared to the process of bankruptcy proceedings . .                                | 204        |
| 13.3. Duration of the procedure . . . . .                                                                     | 206        |
| 13.4. The period of examining the bankruptcy petition . . . . .                                               | 208        |
| 13.5. Limiting the restructuring action . . . . .                                                             | 208        |
| 13.6. Operating activity . . . . .                                                                            | 209        |
| 13.7. Stakeholders' feedback . . . . .                                                                        | 211        |
| 13.8. Summary and recommendations . . . . .                                                                   | 212        |

*Przemysław Wardyn*

|                                                                                                                                                                             |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 14. An attempt of a discussion about the valuation of business under the failure process in terms of the law and effective governance requirements . . . . .</b> | <b>215</b> |
| 14.1. Introduction . . . . .                                                                                                                                                | 215        |
| 14.2. Advantages of Polish Bankruptcy Law . . . . .                                                                                                                         | 216        |
| 14.3. The specific role of the manager in the failed enterprise . . . . .                                                                                                   | 217        |

|                                                                                   |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 14.4. Controversies over the valuation of the failed enterprise's value . . . . . | 220 |
| 14.5. Summary . . . . .                                                           | 224 |

*Sylvia Morawska*

|                                                                                     |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 15. Mediations as an alternative to bankruptcy proceedings . . . . .</b> | <b>227</b> |
|-------------------------------------------------------------------------------------|------------|

*Edyta Banach*

|                                                                                          |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 16. The liability of managing directors in the state of failure . . . . .</b> | <b>241</b> |
| 16.1. Introduction . . . . .                                                             | 241        |
| 16.2. Functions of Bankruptcy Law . . . . .                                              | 242        |
| 16.3. The liability of managing directors . . . . .                                      | 244        |
| 16.4. Summary . . . . .                                                                  | 250        |

*Agata Adamska, Anna Grygiel-Tomaszewska*

|                                                                                                                     |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 17. Protection of the minority shareholders of public companies in the state of insolvency . . . . .</b> | <b>251</b> |
| 17.1. Introduction . . . . .                                                                                        | 251        |
| 17.2. Shareholders of the company in the state of insolvency – the case of Toora Poland SA . . . . .                | 252        |
| 17.3. Protection of minority shareholders under the rules of corporate governance . . . . .                         | 255        |
| 17.4. Segmentation of shareholders and diversification of the range of their protection . . . . .                   | 258        |
| 17.5. Conclusions . . . . .                                                                                         | 259        |

*Dariusz Zarzecki*

|                                                                                                       |            |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 18. Control premium and discounts from minority shares and lack of liquidity . . . . .</b> | <b>261</b> |
| 18.1. Introduction . . . . .                                                                          | 261        |
| 18.2. Basic premiums and types of discounts in the business valuation . . . . .                       | 261        |
| 18.3. Control premium . . . . .                                                                       | 263        |
| 18.4. Reason of using discount of the lack of liquidity . . . . .                                     | 272        |
| 18.5. Approaches to estimating DLOM . . . . .                                                         | 277        |
| 18.6. Review of empirical research on DLOM . . . . .                                                  | 280        |
| 18.7. Concerns and challenges in applying DLOM . . . . .                                              | 286        |
| 18.8. Summary . . . . .                                                                               | 289        |

## PART IV BANKRUPCY STATISTICS

*Paweł Dec*

|                                                                                                        |            |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 19. Bankruptcy statistics in Poland and in the world – the long-term analysis . . . . .</b> | <b>293</b> |
| 19.1. Introduction . . . . .                                                                           | 293        |
| 19.2. Bankruptcy statistics in Poland in the years 1997–2012 . . . . .                                 | 293        |
| 19.3. Bankruptcy statistics in the world . . . . .                                                     | 300        |
| 19.4. Summary . . . . .                                                                                | 307        |

*Piotr W. Staszekiewicz*

|                                                  |            |
|--------------------------------------------------|------------|
| <b>Chapter 20. Bankruptcy dynamics . . . . .</b> | <b>309</b> |
| 20.1. Introduction . . . . .                     | 309        |
| 20.2. Literature Review . . . . .                | 309        |
| 20.3. Research Hypotheses . . . . .              | 311        |
| 20.4. Data . . . . .                             | 311        |
| 20.5. Methodology . . . . .                      | 312        |
| 20.6. Results . . . . .                          | 313        |
| 20.7. Discussion . . . . .                       | 318        |
| 20.8. Summary – conclusions . . . . .            | 319        |

|                               |            |
|-------------------------------|------------|
| <b>Bibliography . . . . .</b> | <b>321</b> |
|-------------------------------|------------|

|                                     |            |
|-------------------------------------|------------|
| <b>Abstract in Polish . . . . .</b> | <b>341</b> |
|-------------------------------------|------------|

|                                      |            |
|--------------------------------------|------------|
| <b>Abstract in English . . . . .</b> | <b>349</b> |
|--------------------------------------|------------|

|                                            |            |
|--------------------------------------------|------------|
| <b>Information about authors . . . . .</b> | <b>357</b> |
|--------------------------------------------|------------|

|                                                                         |            |
|-------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>List of figures, schems, tables, charts and appendices . . . . .</b> | <b>359</b> |
|-------------------------------------------------------------------------|------------|

|                                |            |
|--------------------------------|------------|
| <b>Subject index . . . . .</b> | <b>365</b> |
|--------------------------------|------------|

|                                                  |            |
|--------------------------------------------------|------------|
| <b>Index of companies/institutions . . . . .</b> | <b>368</b> |
|--------------------------------------------------|------------|

|                                             |            |
|---------------------------------------------|------------|
| <b>Index of countries/regions . . . . .</b> | <b>370</b> |
|---------------------------------------------|------------|

|                                   |            |
|-----------------------------------|------------|
| <b>Index of authors . . . . .</b> | <b>372</b> |
|-----------------------------------|------------|

|                                                                                                                                                                                                          |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>List of publications of the researches carried out in the Collegium of Business Administration of Warsaw School of Economics of the results on bankruptcies and failures of enterprises . . . . .</b> | <b>377</b> |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|